

השבת של רבי נחמן מברסלב

כָּל מַה שְּׁמִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצְּדִיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"מ ב', סו)
טוב להגיד ולשיר נְהַיְנְהֵם נְחֵמָן מְאוּמָן לזכות לכל הישועות

למה נגרע בלילתי הקריב... (במדבר ט, ז)

אלו האנשים שהיו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח שבאו לשאל: למה נגרע. אלו שאלו כהֵן, ותקנו בזה הרבה מאד, כי נתגלגל זכות על ידם שנתגלה על ידי זה למשה דין פסח שני שהוא תיקון גדול, שהוא בחינת המשכת דרך התשובה, כי זה עיקר שלמות התשובה שאפילו כשרואה האדם את עצמו שהוא רחוק מאד מה' יתברך וטמאתו עליו ממעשיו הרעים, אף על פי כן יחזק את עצמו ויבוא בקדה והכנעה לפני הצדיק האמת ולפני ה' יתברך, וישאל על נפשו כמו ששאלו אלו האנשים שהיו טמאים ששאלו: למה נגרע להקריב את קרבן ה' וכו'. כמו כן ישאל כל אחד על נפשו אם יודע בעצמו טמאתו ממעשיו, שיבוא וישאל: ואם נפשי מטמאה במעשי הרעים אף על פי כן למה אגרע להקריב קרבן ה' — דהיינו להתקרב לה' יתברך לעסֵק בתורה ולהתפלל וכו' שהוא בחינת קרבנות. כי בודאי יש לו תקוה גם כן להתקרב לה' יתברך. ואז בודאי ימצא לו ה' יתברך תיקון ויודיע להצדיק כמו שהודיע למשה תיקון הפסח שני שהוא פליאה נשגבה, כי עיקר זמן הפסח הוא רק בשעת יציאת מצרים שאז דלג ה' יתברך על הקץ וגאלם. ואז עיקר זמן הקרבת הפסח.

אבל באמת כל זה הוא פיתוי היצר הרע והסתת הבעל דבר מעצם הרע שבטבעו, שרוצה לפטר עצמו ולפרש מה' יתברך על ידי דחיה וטעות זה. ובאמת הוא מטעה את עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי אין חשך ואין צלמות להסתיר שם כל פעלי אוויר. ובודאי יהיה מִכְרַח לָתֵן דִּין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא ולא יותרו לו דבר אחד. ואם האדם רק חכם מעט, ראוי לו לבלי להניח להטעות את עצמו, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל ואיך שהוא צריך לו לחתֵר ולחפש ולבקש הצלה ומונס מעמקי השאלו תחתיות ומתחתיו, ואם הוא רואה שאף על פי שהוא חותר ימים ושנים לה' יתברך ועדיין לא שב מטעותו, אף על פי כן יהיה עקשן גדול מאד ויתאחו בעבודתו יתברך בדרך עקשנות, כמו שכתב רבנו ז"ל, שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' יתברך ויתלה עיניו למרום תמיד, שיזכה לשוב אליו יתברך או להנצל מעתה ממה שהוא צריך להנצל כל אחד לפי בחינתו.

וראוי להאדם הבר-דעת שיהיה מִרְצָה, שאפילו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעל ידי זה ינצל פעם אחת מאיזה עברה גמורה או הרהור או תאוה כל ימי חייו, דהיינו שעל ידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכו' יזכה שבסוף ימיו יהיה לו נחסר ונפחת עברה אחת, היינו שעל ידי עבודתו זכה שעכשיו יש לו עברה אחת פחותה מחשבון עוונותיו מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם גם זה היה כדאי לו.

כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם הזה, כי אם מה שיזכה לפעמים להנצל מרע ועברות ולחטֵף לפעמים איזה מצוות. ואי אפשר להאריך בענין זה כי אלפים ורבבות יריעות לא יספיקו לבאר עד היכן האדם צריך להתחזק תמיד בהשתוקקות לה' יתברך ולא יניח את הרצון לעולם, כי כל אחד ואחד יש לו מניעות ובלבולים אחרים בכל יום ויום בלי שיעור.

והכלל, שעיקר הוא האמת, כי אמת הוא אחד ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתכל על האמת שלא יאבד עולמו הנצחי, בודאי ישוב אל ה' מכל מקום שהוא, כי אמת ה' לעולם. והבן היטב דברינו ויערבו לך לעד ולעולמי עולמים. (לקוטי הלכות - הלכות שלוחין ג')

ועל שם זה נקרא פסח לשון פסיחה ודלוג, שדלג על הקץ, כי האיר עליהם אז הארה נפלאה, אבל מי שהיה טמא ולא קרב את הפסח במועדו איך יזכה להקריב פסח עוד, אבל ה' יתברך ברחמיו גלה הסוד למשה על ידי שאלת הטמאים דייקא, והודיע לו שהטמאים יקריבו פסח שני באייר, בימי הספירה. ובוזה הורה לנו דרך התשובה שאין שום יאוש בעולם כלל, כי אף על פי שערב זמן של עיקר התיקון ואנחנו טמאים במעשינו, עדיין יש תקוה אפילו שלא בזמנו, כי יש תיקונים נפלאים ונעלמים מאד שיכולים לתקן אותנו גם עתה ובכל יום ויום. ובלבד שלא נייאש עצמנו מצעקה ותפלה לשאל בכל פעם: למה נגרע להקריב את קרבן ה'. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת הפרות ה', אות ט"ז)

ויהי העם כמתאננים... (במדבר יא, א)

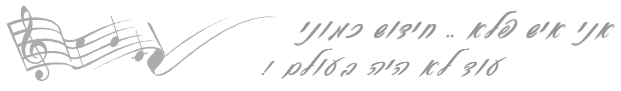
הכלל, שעיקר הוא האמת, כי בודאי אם יסתכל על האמת לאמתו, בודאי יחתֵר לה' יתברך עד שישוב באמת, כי אף על פי כן מה יהיה בסופו, כי סוף כל סוף יהיה מִכְרַח להתתקן על ידי ענשים קשים ומרים אלפים שנים, רחמנא לצלן, הלא טוב לו שישוב מיד, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל, כמבֵּאֵר אצלנו כמה פעמים. כי כל הנפילות והיאושים של העולם הוא רק מחמת הרחוק מאמת שמטעה את עצמו לומר שאינו יכול עוד לשוב, כמו שכתוב: "לא יאמין שוב מני חשך", שאינו מאמין שאפשר לו עדיין לשוב מני חשך וכל זה מחמת השקר, כי הוא מבקש לעצמו עלילה לפטר עצמו מעבודת ה' יתברך, כמו שפירש רש"י על פסוק: "ויהי העם כמתאננים", מבקשים עלילה איך לפרש מן המקום, כי כל אדם בטבעו יש לו רע המונעו מעבודת ה' יתברך וצריך לסבל צער ויגיעות לשבר זה הרע.

ועל כן הוא מבקש בכל פעם לפרש עצמו מעבודת ה' יתברך מחמת הרע שבטבעו, אבל אף על פי כן אוי לו מיצר אוי לו מיוצרו, כי אימת הדין עליו ימה יעשה ליום פְּקֻדָּה וכו'. ועל כן אין לו שום התנצלות לפרש מה' יתברך רק על ידי שרואה שמתחיל כמה פעמים להתקרב לה' יתברך ואינו יכול לעמוד בשום נסיון קל, אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר: מה אעשה, באמת הייתי רוצה לשוב לה' יתברך, אבל מה אעשה כי יצרי מתגבר עלי בכל פעם ומה אועיל ומה אוחיל עוד כי כבר נתפסתי בגלות גדול עד שאי אפשר לשוב עוד, חס ושלום.

סיפור (כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, ל"ד)

כידוע, היה הר' חייקיל, החזן של רבנו ז"ל. פעם אחת, ביקש מרבנו ז"ל, שיראה לו מת (נפטר). ואמר לו רבנו ז"ל: אבל הלא תתפחד ממנו! וייען ויאמר: אינני כל כך טיפש עד שאתפחד ממנו! ויאמר לו רבנו ז"ל, עוד הפעם: אבל תתפחד, ככה עד שלושה פעמים, והוא השיב כני"ל, שלא יתפחד, והראה לו רבנו ז"ל, נשמת נפטר אחד, ויתחלחל ויתבהל מאד, עד שרבנו ז"ל נתיירא שלא יזיק לו זה הפחד, ויאמר לו רבנו ז"ל: האם חכם כמוך יכולין להטעות בדמיון? ויחלף הפחד ממנו.

וכעבר איזה זמן, ביקש עוד הפעם מרבנו ז"ל, שיראה לו נפטר, ובלבד שלא יתפחד, ויאות לו והבטיח לו, וזה היה קודם חנוכה. באותו הרחוב שישב רבנו ז"ל, היה אופה אחד; ואנשי שלומנו, כשיישבו לסעודת מלוה-מלכה, על פי רוב, היה חסר להם לחם, והיו רגילין לִכְנֵס להאופה הזו, לקנות השיירים משבת, מה שלא היה יכול למכור, משום שלא היה שלם, או לא נאפה מצד אחד וכו', בכדי שייקנו בזול, והוא היה

רגיל להיטיב עמהם במקח בשביל זה. ונפטר האופה הנ"ל באלו הימים; ובחנוכה, אמר רבנו ז"ל אל הר' חייקיל: עתה תראה נפטר! וישא עיניו, וירא את האופה הנ"ל שנפטר בסמוך, איך שעמד לפני רבנו ז"ל, בכריעה והשתחויה, וביקש [האופה] מרבנו ז"ל: היות שאני היטבתי עם האנשים המקורבים שלכם, למכור להם בזול לחם וחלה, בשביל סעודת מלוה-מלכה, ובכן אני מבקש מכם תיקון.

© וייען רבנו ז"ל, ויאמר לו: ייען שהיטבתי עם אנשיי המקורבים אלי, אני אעסוק בתיקונך! ויעלם הנפטר.

מכתב

(ספר אבי הנחל א' - מכתב י"ז)

ב"ה, ח"י טבת תשי"ט, טבריא.

נפשי ולבבי הקשור ודבוק בעמק לבי ומחי בקשר אמיץ וחזק בל ניתק לנצח, וכוסף ומתגעגע לאמת האמת. שלום וישע רב.

אשרי האיש שמקשר עצמו לצדיק האמת ואינו הולך בעצת רשעים המרחיקים ממנו. העיקר הוא התקשרות להצדיק שעליו עומד כל העולם ומלואו, כי הוא הגשר דק־קשה שעל-ידו עוברים בתוך כל המים השוטפים ונצול מכל, וזהו בחינת קריעת ים סוף שהלכו ביבשה בתוך הים. כל עבדא ותנועה קלה שהאדם מתגבר לעשות בשביל התקרבות להצדיק הוא יקר מאד בעיני ה' יתברך ותכף הוא מנצח הרבה נצחון אמתו ונצחי שישאר קיים לנצח.

כל אחד כפי מה שיודע בנפשו גדל פחיתותו וגדל רחוקו שנתרחק מאד מה' יתברך, כמו כן הוא צריך דייקא להתקרב להרבי האמת הגדול במעלה מאד מאד, כי כל מה שהוא קטן ביותר - הוא צריך רבי אמתו גדול ביותר.

לפעמים יכול האדם לפל, חס ושלום, על-ידי האמת דייקא, כי יודע בנפשו שבאמת קלקל ופגם הרבה וגם עתה הוא כמו שהוא, ועל-כן מסיתו הבעל-דבר לדחותו לגמרי, חס ושלום, על-ידי האמת שלו, והרבה יצאו מעולמם לגמרי על-ידי האמת הזה.

אבל כבר גלה לנו הצדיק האמת שהאמת לאמתו אינו כן, כי צריך כל אדם להתחזק עצמו בה' יתברך תמיד, ואפילו בשאול תחתיות, חס ושלום, ידע ויאמין שהוא סמוך עדיין לה' יתברך ואין שום יאוש בעולם, ויכולין לשוב גם משם ולהתקרב לה' יתברך באמת.

כי בודאי צריכין לשמר את עצמו מן החטא ואפילו מפגם כל שהוא, אבל אף-על-פי כן אם כבר נכשל, אפילו אם נכשל כמו שנכשל אפילו אלפים ורבות פעמים, חס ושלום, אף-על-פי כן בכל עת ורגע חסדי ה' לא תמנו ויכולין לקרב עצמו לה' יתברך בכל עת ומכל מקום שהוא כי לגדלתו יתברך אין חקר, ועל-ידי התקרבות להצדיק יכול להתהפך הכל לטובה ועוונות נתהפכין לזכיות, וזה עיקר האמת לאמתו.

הכרחתי לסיים כי כמעט אינני בדעתי, מגדל ההרפתקאות והתלאות דעו עלי, לא עליך. הזוכרו היטב ומזכירו תמיד לפני ה' יתברך ומתפלל בעד שלומו והצלחתו הנצחי בזה ובבא, ואקרא לשלום הנלווים אליו.

המעתיק ישראל דב אודסר

כל מה שהאדם חותר ומתייגע למצא דרך לשוב לה' יתברך, אף-על-פי שאינו עולה בידו, אין שום יגיעה נאבדת, והעיקר הוא התקרבות לצדיק האמת ותלמידיו, ועל-ידי זה אין שום קלקול ופגם שלא יוכל להתקן, רק העיקר שלא יתרחק מהצדיק לעולם, חס ושלום, בכל מה שיעבר עליו.

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - טלטול ונסיעות לדרכים, ה-ו)

על-ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון, על-ידי-זה מגרשין את ישראל ממקום הישוב שנתיישבו שם מכבר אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם, שזהו בחינת גרוש מארץ-ישראל, כי במקום שישבו שם ישראל מכבר, היא בחינת ארץ-ישראל.

אפילו מי שהוא נע ונד, ובא לפעמים למקומות שרחוקים מאד מעבודת השם יתברך, כגון בבתי רשעים, ואפילו בבתי עכו"ם וכיוצא, אף-על-פי-כן יש כח לישראל להעלות ולהרים כל אלו המקומות להשם יתברך. על-כן עליו לעשות את שלו, להמשיך את עצמו להשם יתברך בכל מה שיוכל, בכל מקום שהוא.

• "בה' חסיתי איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור".

רבנו של עולם, אלקי ישראל, אתה יודע גדל עצם מרירות הגלות בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות, כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ומגולה אל גולה הלכנו ומכלי אל כלי הורקנו, הן כלל ישראל בכלל והן כל אחד ואחד בפרטיות, כי גליות וטלטולים עוברים על כל אחד ואחד מישראל בגשמיות וברוחניות "כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו". ובעצם צרותינו בגוף ונפש וממון, גם כשאנו יושבים בבתינו אנו נעים ונדים כי אין לנו שום מנוחה מרודפינו ושונאינו בגשמיות ורוחניות, בפרט עתה בעת צרה המרה הזאת אשר כל אחד חושב מחשבות איך לברוח ולהטמן ולהסתיר מפני הצרות הקשות האלה, אשר כשל כח הסבל.

• רחם עלי ועל כל ישראל הכבושים בגולה, שבכל מקום שנבוא שם בגלות וטלטול בגשמיות ורוחניות, שתהיה עמנו, ותעזרנו להרים ולנשא ולהגביה כל המקומות האלה אליך ולתורתך ולעבודתך, עד שגם כל המקומות הרחוקים מהקדשה מאד שאנו כבושים בגולה שם, ישובו כלם אליך תתברך לנצח, עד שבכל המקומות הרחוקים ממך מאד יעסקו בהם בתורה ובעבודה באמת וילמדו בהם תורה ברבים, ויקים מהרה מקרא שכתובך ונשאר גם הוא לאלקינו... (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה נ"ה)

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... הכל בשבילנו - לעזר לנו...

אני לא ידעתי מה זה, כל מה שהשם יתברך רחם עלי והאיר בי בכח נסים ונפלאות כאלה, שאני עמדתי עם מלחמה נגד גדולים מפרסמים כאלה בכל העולם. גאוניס, גדולים. אי אפשר להבין בדרך הטבע איך יכלתי, איך אני יכול להיות אחרי שעבר עלי מה שעבר בעיניי זה. נס שאני חי, אני לא יכול להבין איך אני חי בעולם, איך נשארתי בחיים. המתנגדים בעצמם אמרו שלא יכולים להבין מה שזה, איך אני מחזיק מעמד, איך אני לוחם כנגדם, כנגד כל העולם. הם לא יכולים להבין את זה, איזה כח נמצא בעולם.

כל דבור שיצא מפיו [של רבנו הקדוש] הוא רפואה לנו ולדורותינו ולכל העולם! הוא רפואה ותיקון גמור! תקונים כאלה שעדיין לא היה בעולם!...

והוא כבש כבר כל העולם. יש כבר ילקוטי מוהר"ן ויספורי מעשיות כאלה, אז יש כבר רפואה לכל העולם, לכל מה שיעבר עלינו, וכל מה שעובר עלינו ויעבר עלינו. אני ראיתי את זה בעיני, פלאות כאלה שלא שמעתי ולא ראיתי מימי...

ארץ ישראל

(אוצר היראה - ארץ ישראל, ה-ו)

על ידי שנותנין צדקה לארץ ישראל, נכללין באוירא דארץ ישראל, שהיא בחינת הבל הקודש שאין בו חטא, ועל ידי זה מבטלין הדין והחושך וכו' מן העולם; גם על ידי זה נצול ממחשבות זרות שבתפילה ונזדכך מוחו ומחשבתו, והיא בחינת תיקון הברית.

מי שכוונתו לשמים באמת, שנוסע לארץ ישראל כדי לשוב על ידי זה להשם יתברך, בודאי תועיל לו ארץ ישראל מאד, כי על ידי זה שנכנס לארץ ישראל, על ידי זה לבד נאכל אצלה ונתהפך למהותה הקדוש, ועל כן אפילו המהלך ארבע אמות בארץ ישראל וכו'; אבל אם אין רצונו כלל בשביל עבודת השם, לכלות הרע שלו מה יועיל לו ישיבת ארץ ישראל, כי היא מקיאה אותו, בבחינת כאשר קאה וכו'.

נחלת אבות

מערכת: 054-8484486 / 054-8429006 / ת.ד. 27100 ירושלים 91270

תרומות: ניתן להפקיד בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89

הורדת-הדפסת עלונים (ארכיון): www.nanach.org/parsha

הרשמה לקבל עלון בדוא"ל: Shabat.Breslev@gmail.com

שידוכי מצודה: 02-5824048 (13:00-15:00)